

Varhaiskasvatuksen hallinnon tilapäinen järjestäminen / oikaisuvaatimuksen käsittely

Kunnanhallitus 17.08.2026 § 249
97/12.07.00/2026

Päätösesitys	Kunnanhallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen perusteettomana esitetyin perustein.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin
Käsittely	
Perustelut	Laura Lakso on tehnyt 15.7.2026 oikaisuvaatimuksen kunnanhallituksen päätöksestä 22.6.2026 § 226, jolla kunnanhallitus päätti 1. hankkia varhaiskasvatuksen hallinnon Sodankylän kunnalta ajalle 1.9.2026–31.7.2027; 2. valtuuttaa kunnanjohtajan ja vt. hyvinvointijohtajan käymään tarvittavat neuvottelut hallinnon siirrosta; sekä 3. valtuuttaa kunnanjohtajan allekirjoittamaan sopimuksen.

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan päätöksen kumoamista ja asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi. Toissijaisesti vaaditaan asian saattamista uudelleen kunnanhallituksen käsiteltäväksi sen jälkeen, kun kunnanhallitukselle on esitetty tarkemmat selvitykset vaihtoehtojen kustannuksista ja vaikutuksista, valintaperusteista, sopimusehdoista, henkilöstöjärjestelyistä, päiväkotien johtamisjärjestelyistä, viranomaisvastuista sekä henkilöstön kuulemisesta.

Oikaisuvaatimus on saapunut määräajassa, ja oikaisuvaatimuksen tekijällä on kuntalain 137 §:n perusteella oikeus tehdä oikaisuvaatimus.

Oikaisuvaatimuksen perusteiden arviointi

Asian valmistelun riittävyys

Hallintolain 31 §:n mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä. Selvityksen laajuutta arvioidaan suhteessa kulloinkin ratkaistavana olevaan asiaan.

Kunnanhallituksen päätöksessä oli kysymys varhaiskasvatuksen hallinnon määräaikaudesta ja tilapäisestä järjestämisestä tilanteessa, jossa varhaiskasvatuspäällikkö on irtisanoutunut ja hyvinvointijohtaja on siirtymässä toisen kunnan palvelukseen. Järjestely on tarpeen varhaiskasvatuksen hallinnon jatkuvuuden ja toiminnan häiriöttömän jatkumisen turvaamiseksi 1.9.2026 alkaen.

Valmistelussa tarkasteltiin kahta päävaihtoehtoa: varhaiskasvatuspäällikön viran täyttämistä ja hallinnon hankkimista toiselta kunnalta. Kemijärven kaupungilla olisi ollut mahdollisuus tuottaa palvelu 1.1.2027 alkaen, kun taas Sodankylän kunta pystyi aloittamaan palvelun 1.9.2026. Koska hallinto oli järjestettävä heti 1.9.2026 alkaen, Sodankylän kunta oli tarkastelluista palveluntuottajista ainoa, joka kykeni vastaamaan palvelutarpeeseen vaaditussa aikataulussa.

Päätös koskee rajattua, alle vuoden mittaista tilapäisjärjestelyä. Sen aikana kunta selvittää varhaiskasvatuksen hallinnon pysyvää järjestämistapaa. Tilapäisjärjestelyä koskeva päätös ei edellyttänyt kaikkien pysyvää organisaatioratkaisua koskevien vaihtoehtojen yksityiskohtaista kustannus- ja vaikutusarviointia.

Kunnanhallituksella on ollut käytettävissään asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot järjestelyn tarpeesta, vaihtoehdoista, aikataulusta, palvelun arvioidusta laajuudesta ja kustannustasosta. Valmistelua ei siten voida pitää puutteellisenä.

Kustannusvaikutukset

Päätöksen valmistelussa hallinnon ostopalvelun laajuudeksi arvioitiin yhdestä kahteen työpäivää viikossa ja hinnaksi noin 1 600–3 200 euroa kuukaudessa. Päätöksen mukaiselta 11 kuukauden ajalta arvioitu kustannus on siten noin 17 600–35 200 euroa. Lopullinen kustannus määräytyy neuvoteltavan palvelun laajuuden ja sopimuksen perusteella.

Oikaisuvaatimuksessa esitetty käsitys kahden lastenhoitajan siirtämisestä varhaiskasvatuksen opettajan tehtäviin, päiväkodin johtajiksi nimeämisestä ja heidän palkkauksensa korottamisesta ei perustu kunnanhallituksen päätökseen. Päätöksellä ei ole nimetty henkilöitä päiväkodin johtajan tehtäviin eikä päätetty yksittäisten työntekijöiden tehtävä- tai palkkausmuutoksista.

Mahdolliset tehtäväjärjestelyt, työnantajapäätökset ja palkkauksen tarkistukset ratkaistaan erikseen toimivaltaisen viranomaisen päätöksillä sovellettavan lainsäädännön, virka- ja työehtosopimuksen sekä kunnan hallintosäännön mukaisesti. Jos järjestely edellyttää talousarvion sitovuustason ylittävää lisämäärärahaa, asia saatetaan erikseen toimivaltaisen toimielimen käsiteltäväksi.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt mahdollisia tulevia henkilöstöratkaisuja koskevat arviot eivät osoita, että kunnanhallituksen päätös olisi tehty virheellisten tai olennaisesti puutteellisten kustannustietojen perusteella.

Päiväkotien johtamisjärjestelyt ja henkilöstön kuuleminen

Kunnanhallituksen päätöksessä on kuvattu suunnitellun toimintamallin lähtökohta, jonka mukaan päiväkotien päivittäinen johtaminen järjestetään paikallisesti ja hallinnollinen tuki hankitaan Sodankylän kunnalta. Päätöksellä ei kuitenkaan ole ratkaistu yksittäisten henkilöiden tehtäviä, toimivaltaa, palvelussuhteen ehtoja tai palkkausta.

Päiväkodin johtajan tehtävään määrittäminen tai nimeäminen sekä mahdolliset muutokset henkilöstön tehtäviin toteutetaan erillisillä toimivaltaisen viranomaisen päätöksillä. Samassa yhteydessä varmistetaan tehtävään sovellettavien kelpoisuusvaatimusten täyttyminen sekä määritellään tehtävän sisältö, toimivalta, kesto ja palkkaus.

Koska kunnanhallituksen päätöksellä ei ole vielä tehty yksittäisiä työntekijöitä koskevia ratkaisuja, henkilöstön kuulemiskertomukset eivät ole olleet kunnanhallituksen päätöksenteon välttämätöntä aineistoa. Henkilöstöä kuullaan ennen mahdollisia heidän asemaansa, tehtäviinsä tai palvelussuhteensa ehtoihin vaikuttavia päätöksiä yhteistoimintaa ja palvelussuhdetta koskevien säännösten mukaisesti.

Sopimuksen sisältö

Kunnanhallitus on päättänyt palvelun hankkimisesta, määritellyt palvelun tuottajan ja sopimuskauden sekä valtuuttanut kunnanjohtajan ja vt. hyvinvointijohtajan käymään tarvittavat sopimusneuvottelut. Kunnanjohtajan valtuutus allekirjoittaa sopimus ei oikeuta poikkeamaan kunnanhallituksen päätöksestä, lainsäädännöstä, hallintosäännöstä tai talousarviosta.

Kuntalain 54 §:n mukaan kunnalle tai sen viranomaiselle laissa säädetty tehtävä, jossa toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle, voidaan sopimuksella antaa virkavastuulla toisen kunnan viranhaltijan hoidettavaksi. Sopimukseen on otettava tarpeelliset määräykset ainakin tehtävän sisällöstä, tehtävän hoidon seurannasta, kustannusten perusteista ja jakautumisesta sekä sopimuksen voimassaolosta ja irtisanomisesta.

Sopimuksessa on lisäksi määriteltävä palvelun sisältö ja laajuus, osapuolten vastuunjako, henkilötietojen käsittely, raportointi, sopimuksen muuttaminen ja päättäminen sekä mahdollisten viranomaistehtävien hoitaminen. Viranomaiselle kuuluvaa toimivaltaa ei voida siirtää yksinomaan palvelun hankintaa koskevalla sopimuksella ilman siihen oikeuttavaa lainsäädäntöä ja asianmukaista toimivallan järjestämistä.

Se, ettei sopimusluonnosta ollut vielä päätöksentekohetkellä käytettävissä, ei tee päätöksestä lainvastaista. Sopimuksen yksityiskohtaisten ehtojen neuvottelemisen kuului nimenomaisesti päätöksellä valtuutettuun jatkovalmisteluun.

Palveluntuottajan valinta

Palvelun tuottamisesta oli keskusteltu Kemijärven kaupungin ja Sodankylän kunnan kanssa. Molemmilla oli mahdollisuus tuottaa palvelua, mutta Kemijärven kaupunki olisi pystynyt aloittamaan palvelun vasta 1.1.2027. Sodankylän kunta pystyi aloittamaan palvelun 1.9.2026 eli silloin, kun kunnan tarve alkaa.

Valinta perustui siten ensisijaisesti palvelun saatavuuteen vaaditussa aikataulussa ja varhaiskasvatuksen hallinnon jatkuvuuden turvaamiseen. Kustannusarvio oli lisäksi päätöksentekohetkellä kunnanhallituksen tiedossa. Kun otetaan huomioon järjestelyn määräaikaisuus, arvioitu arvo ja palvelun aloittamista koskeva välitön tarve, erillisen tarjousvertailun puuttuminen ei osoita päätöksen syntyneen virheellisessä järjestyksessä.

Viranomaisvastuiden toteuttaminen

Pelkosenniemen kunta säilyy varhaiskasvatuslain mukaisena varhaiskasvatuksen järjestämisestä vastaavana kuntana. Hallinnon tukipalvelujen hankkiminen toiselta kunnalta ei sellaisenaan siirrä kunnan lakisääteistä järjestämisvastuuta.

Siltä osin kuin Sodankylän kunnan viranhaltijan on tarkoitus hoitaa Pelkosenniemen kunnalle tai sen viranomaiselle kuuluvaa viranomaistehtävää, järjestely toteutetaan kuntalain 54 §:n mukaisesti virkavastuulla. Tehtävät, toimivalta, vastuunjako ja seuranta määritellään sopimuksessa ja tarvittavissa erillisissä toimivaltapäätöksissä ennen järjestelyn aloittamista.

Kunnanhallituksen päätöksellä ei ole siirretty yksilöimätöntä viranomaisvaltaa Sodankylän kunnalle eikä poistettu Pelkosenniemen kunnan vastuuta palvelujen lainmukaisesta järjestämisestä.

Johtopäätös

Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia laillisuus- tai tarkoituksenmukaisuusperusteita, joiden vuoksi kunnanhallituksen päätös tulisi kumota tai asia palauttaa uudelleen valmisteltavaksi.

Päätös perustuu varhaiskasvatuksen hallinnon jatkuvuuden turvaamiseen tilanteessa, jossa hallinto oli järjestettävä 1.9.2026 alkaen.

Päätöksentekohetkellä kunnanhallituksella oli riittävät tiedot tilapäisjärjestelyn tarpeesta, vaihtoehtoista, palvelun saatavuudesta, kestosta ja arvioidusta kustannustasosta. Sopimuksen yksityiskohtaiset ehdot sekä mahdolliset henkilöstö- ja toimivaltajärjestelyt ratkaistaan erikseen ennen järjestelyn toimeenpanoa.

Valmistelija	vt. kunnanjohtaja
Esittelijä	vt. kunnanjohtaja Mikko Merikanto
Tiedoksi	
Muutoksenhaku	Päätöksestä voi hakea muutosta kuntalain 135 §:n mukaisesti kunnallisvalituksella hallinto-oikeudelta.

Kunnanhallitus 22.06.2026 § 226

Päätösesitys	Hallitus päättää 1. hankkia varhaiskasvatuksen hallinnon Sodankylästä 1.9.2026 alkaen ja 31.7.2027 saakka 2. valtuuttaa kunnanjohtajan ja vt. hyvinvointijohtajan käymään tarvittavat neuvottelut hallinnon siirrosta 3. valtuuttaa kunnanjohtajan allekirjoittamaan sopimuksen.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin.
Käsittely	Vt. hyvinvointijohtaja selosti asiaa keskeytetyn kokouksen aikana.
Perustelut	Varhaiskasvatuspäällikkö on irtisanoutunut tehtävästään ja hyvinvointijohtajan virkavaali on kumoutunut Hallinto-oikeudessa, jonka vuoksi kunnanhallituksen on mietittävä varhaiskasvatuksen hallinnon toteutusta varhaiskasvatuksen toiminnan turvaamiseksi 1.9.2026 alkaen. Varhaiskasvatuksen hallinnon toteutuksessa on kaksi vaihtoehtoa: 1. täytetään varhaiskasvatuspäällikön virka, joka vaatii kunnanhallitukselta täyttöluvan varhaiskasvatuspaallikön virkaan 1.8.2026 alkaen ja virka laitetaan hakuun Kuntarekryn hakujärjestelmään pikaisesti. 2. ostetaan varhaiskasvatuksen hallinto naapurikunnasta

Varhaiskasvatuksen hallinnoinnista ostopalveluna on keskusteltu Kemijärven kaupungin ja Sodankylän kunnan kanssa. Molemmilla on mahdollisuus tuottaa varhaiskasvatuksen hallinnon palvelut Pelkosenniemen kunnalle. Kemijärven kaupunki pystyy tuottamaan hallinnon palvelun 1.1.2027 alkaen ja Sodankylän kunta 1.9.2026 alkaen.

Ostopalveluna hankittaessa Pelkosenniemen kunnan päiväkoteihin nimettäisiin varhaiskasvatuksenopettajat päiväkodin johtajiksi, johtamaan päiväkotien päivittäistä toimintaa.

Hallinnon palveluiden järjestäminen ostopalveluna 1.9.2026 alkaen vaatii valmistelutyötä, joka toteutettaisiin elokuun 2026 aikana. Hallinnon ostopalvelu kattaisi asiakkuuksien, henkilöstön ja talouden hallinnan.

Hinnaksi ostopalvelulle, joka olisi 1-2 työpäivää/viikko tulisi hinnaksi noin 1600 - 3200 € kuukaudessa.

Väliaikaisen järjestelyn aikana kunta selvittää varhaiskasvatuksen järjestämisen eri vaihtoehtoja.

Valmistelija	vt. Hyvinvointijohtaja Sirpa Koskenlaine, puh. 0400 222 191
Esittelijä	vt. Kunnanjohtaja Mikko Merikanto
Tiedoksi	
Muutoksenhaku	Päätöksestä voi tehdä kuntalain 134 §:n mukaisen oikaisuvaatimuksen kunnanhallitukselle.